

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اداری و فروش سرفلی و حق کسب و پیشه و تجارت
(دعای تجویز انتقال منافع)

مولف: مهدی زینالی

انتشارات چراغ دانش

عنوان	قراردادی	سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور		زینالی، مهدی، ۱۳۵۸ -
مشخصات نشر		ایران، قوانین و احکام
مشخصات ظاهری		و اگذاری و فروش سرقلی و حق کسب و پیشه و تجارت : (دعوى انتقال
شابک		منافع) /مؤلف مهدی زینالی.
وضعیت فهرست نویسی		. تهران : چراغ دانش ، ۱۳۹۳ ، ۱۵۷ ص.
موضوع		۹۷۸-۹۶۴-۸۳۵۵-۵۳-۶
محتوا		سرقلی -- ایران
ردیف کتاب		مالک و مستاجر -- قوانین و مقررات -- ایران
ردیف پنجم		KMH۹۲۲/۹۲۰۱۳۹۳
ردیف ششم		۳۴۶/۵۵۰-۷
شماره کتابخانه		۳۴۵۹۸۶۸

عنوان کتاب: و اگذاری و
حق کسب و پیشه و تجارت (دعوى تجویز انتقال منافع)
مؤلف: مهدی زینالی
ناشر: انتشارات چراغ دانش
ناظر فنی: پیمان رسولی
ویراستار: فربیا حسینی
صفحة آراء و طراح جلد: مصطفی حسن تبراد
نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۳
قطع و تیراز: وزیری، ۱۰۰۰ نسخه
قیمت: ۸۵۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۳۵۵-۵۳-۶

آدرس: تهران، هفت تیر، ورودی مدرس، کوچه مازندرانی، پلاک ۴، طبقه سوم و پنجم واحدهای ۱۴ و ۱۵

حق چاپ برای انتشارات چراغ دانش محفوظ است

بنیاد بین المللی سنا

بنیاد بین المللی حقوقی سنا» با تیمی متتشکل از مؤلفین، مدرسین، وکلا و
رشیسان مجرب با کارگروه‌های تخصصی در حوزه‌های: املاک و اراضی، سرقفلی،
بیمه‌ای، گمرک، ثبت، وصول مطالبات، تنظیم قرارداد‌ها، ارث و امور حسبي، امور
خانواده و مسائل امری آماده ارائه مشاوره و پاسخگویی به سوالات حقوقی هم
میهنان محترم را با ...

Email: info@senalat.org.ir

انتشارات چراغ دانش نخصصی کتب حقوقی

تلفکس: ۸۸۱۴۰۸۰۸ _ ۸۸۸۳۶۴۵۵

ارتباط مستقیم با دفتر فروش: ۰۹۳۵۲۲۴۳۶۵۹

تهران، میدان هفت تیر، ورودی مدرس، کوچه مازندرانی، بلاک ۴، طبقه ۶، واحد ۱

فهرست

۱۲ ..... مقدمه

۱۵ ..... تعریف سرقلی و حق کسب و پیشه و تجارت

فصل اول: تعریف سرقلی و حق کسب و پیشه و تجارت

۱۷ ..... مبحث اول: تعریف سرقلی
۱۷ ..... گفتار اول: آیت‌الله سرقلی
۱۹ ..... گفتار دوم: مهندس سلطان سرقلی
۲۴ ..... گفتار سوم: مفهوم غیر شرف
۲۵ ..... گفتار چهارم: انواع سرسی علی
۲۶ ..... بند اول: سرقلی ناشی از حق کسب و پیشه و تجارت
۲۸ ..... بند دوم: سرقلی واقعی
۳۰ ..... مبحث دوم: تعریف حق کسب و پیشه و تجارت
۳۲ ..... مبحث سوم: تفاوت سرقلی و حق کسب و پیشه و تجارت
۳۵ ..... بررسی مشروعیت سرقلی و حق کسب و پیشه و تجارت

فصل دوم: بررسی مشروعیت سرقلی و حق کسب و پیشه و تجارت

۳۷ ..... مبحث اول: بررسی مشروعیت سرقلی
۴۱ ..... گفتار اول: نظریه فقهاء
۴۳ ..... بند اول: نظر امام خمینی (ره)
۴۹ ..... بند دوم: نظر آیت‌الله لنکرانی
۴۲ ..... گفتار دوم: نظریه فقهاء شورای نگهبان
۴۳ ..... گفتار سوم: مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام و اعتبار آن

۴۶.....	مبحث دوم: بررسی مشروعیت حق کسب و پیشه و تجارت .....
۴۹.....	نحوه تعیین و تشخیص قانون حاکم بر رابطه استیجاری .....

فصل سوم: نحوه تعیین و تشخیص قانون حاکم بر رابطه استیجاری

۵۱.....	مقدمه .....
۵۲.....	حث اول: روابط استیجاری مشمول قانون روابط موجر و مستأجر سال ۱۳۵۶ .....
۵۲.....	گفتار اول: قلمرو زمانی اجرای قانون روابط موجر و مستأجر سال ۱۳۵۶ .....
۵۴.....	گفتار دوم: قرار و مکانی اجرای قانون روابط موجر و مستأجر سال ۱۳۵۶ .....
۵۶.....	مبحث سوم: سوابق روابط استیجاری مشمول ماده واحده مصوب سال ۱۳۶۵ الحاقی به قانون روابط موجر و مستأجر سال ۱۳۶۲ .....
۵۷.....	گفتار اول: رسمی بودن، شناخته .....
۵۷.....	گفتار دوم: عدم دریافت پرداخت .....
۵۸.....	گفتار سوم: عدم دریافت پیش پرداخت .....
۵۹.....	مبحث سوم: قلمرو اجرایی قانون روابط موجر و مستأجر سال ۱۳۷۶ .....
۶۲.....	مبحث چهارم: اجاره‌های فاقد شرایط قانون روابط موجر و مستأجر سال ۱۳۷۶ .....
۶۷.....	فصل .....
۶۷.....	روند رسیدگی به دعوی تجویز انتقال منافع .....

فصل چهارم: روند رسیدگی به دعوی تجویز انتقال

۶۹.....	مقدمه .....
۶۹.....	مبحث اول: تنظیم و ثبت دادخواست .....
۷۰.....	مبحث دوم: رسیدگی و صدور حکم .....
۷۱.....	شیوه عملی طرح و دفاع از دعوی در خواست تجویز انتقال منافع .....

فصل پنجم: شیوه عملی طرح و دفاع از دعوی در خواست تجویز انتقال منافع

مقدمه	۷۳
مبحث اول: شرایط طرح دعوی تجویز انتقال منافع	۷۴
گفتار اول: عدم وجود حق انتقال در اجاره‌نامه	۷۵
گفتار دوم: عدم رضایت مالک و عدم پرداخت حق کسب و پیشه و تجارت مستأجر ..	۷۶
بحث سوم: مطالب قابل بحث دعوی تجویز انتقال منافع	۷۷
گفسر اول: حق الکانه و میزان آن	۷۸
گفتار دوم: کانه‌ی خریدار در دادخواست تجویز انتقال منافع	۷۹
گفتار سوم: امکان طرح دعوی تجویز انتقال منافع	۸۰
گفتار چهارم: درخواست انتقال	۸۲
گفتار پنجم: اثر تخلف سابق حکم موجر انتقال منافع لاحق	۸۴
گفتار ششم: در امکان طرح دعوی تجویز انتقال منافع از سوی یکی از مستأجرين ..	۸۵
مبحث سوم: الزامات اثباتی خواهان (منزه از این الزامات) دفعایات خوانده (موجر) در دعوی تجویز انتقال منافع	۸۶
گفتار اول: شیوه طرح دعوی و الزامات اثباتی مستأجر	۸۶
بند اول: اقامه دعوی علیه مالکین متعدد	۸۷
بند دوم: خواسته دعوی تجویز انتقال منافع	۸۷
بند سوم: امکان استداد دعوی تجویز انتقال منافع	۸۸
گفتار دوم: دفعایات موجر در دعوی تجویز انتقال منافع	۹۰
بند اول: عدم رضایت به انتقال و پرداخت حق کسب و پیشه قبل از طرح دعوی	۹۱
بند دوم: عدم رضایت به انتقال و عدم پرداخت حق کسب و پیشه و تجارت	۹۱
بند سوم: عدم رضایت به تجویز انتقال منافع و اعلام آمادگی برای پرداخت حق کسب و پیشه و تجارت و صدور حکم تخلیه	۹۱
مبحث چهارم: مسائل اجرای احکام و مهلت اجرای احکام صادره در دعوی تجویز انتقال	۹۴

۹۴.....	گفتار اول: مسائل اجرای احکام
۹۴.....	بند اول: عدم لزوم صدور اجراییه
۹۵.....	بند دوم: چگونگی تنظیم سند اجاره متعاقب حکم تجویز انتقال منافع
۹۶.....	گفتار دوم: مهلت اجرای حکم و کیفیت احتساب آن با مهلت ماده ۲۸ قانون روابط موجر و مستأجر سال ۱۳۵۶

فصل ششم: دعوى تجویز انتقال منافع در رویه قضایی

۱۰۳.....	مبخت اول: نفع های مشورتی
۱۰۳.....	عدم لزوم دو عرام در دعوى تجویز انتقال منافع
۱۰۳.....	عدم لزوم تفکید از انتقال سرفلی
۱۰۴.....	در اعلام آمادگی تعدادی از مالکیت مشاعی بر پرداخت حق کسب و پیشه
۱۰۴.....	در امکان صدور حکم انتقال منافع: نیاز ملکی که سند اعیانی ندارد
۱۰۵.....	اقامه دعوى تجویز انتقال منافع علیه مالک مالکیت مشاعی
۱۰۶.....	در امکان الزام موجر به اجرای حکم تجویز انتقال منافع
۱۰۶.....	مبخت دوم: نشستهای قضایی
۱۰۷.....	در اعلامی یا انشایی بودن رای تجویز
۱۰۸.....	در اعلام آمادگی مالک به پرداخت حق کسب و پیشه و تجارت
۱۱۱.....	در نحوه صدور حکم تجویز انتقال منافع
۱۱۳.....	استرداد کلی دعوى تجویز انتقال منافع و امکان تجدید دعوى
۱۱۵.....	تصمیم دادگاه در دو حالت آمادگی و عدم آمادگی مالک به پرداخت حق کسب

صرف نظر نمودن مستأجر از دعوای تجویز انتقال منافع بعد از تودیع حق ۱۱۶
شغل عین مستأجره بعد از انتقال منافع به موجب حکم تجویز انتقال منافع ۱۱۷
شكل تنظیم سند انتقال منافع متعاقب صدور حکم به تجویز انتقال منافع ۱۱۸
اصای تجویز انتقال منافع قسمتی از عین مستأجره قابل تفکیک ۱۱۹
تفاوتی صدور حکم به تجویز انتقال منافع و دفاع و کیل مالک مبنی بر انتقال بغیر ۱۲۰
کیفیت احتمال با اعلام مالک مبنی بر پرداخت حق کسب و پیشه ۱۲۲
مبحث سوم: پاسخ به پرسش ای ۱۲۵
درخواست تجویز انتقال منافع با عدم رضایت مالک به انتقال ۱۲۵
نحوه اعلام آمادگی برای پرداخت حق کسب و پیشه به دادگاه توسط مالک ۱۲۵
مبحث چهارم: نمونه آراء و نمونه دادخواست رایی تجویز انتقال منافع ۱۲۷
گفتار اول نمونه رای خام ۱۲۷
گفتار دوم: نمونه رای صدور حکم تجویز انتقال منافع ۱۲۸
گفتار سوم: نمونه رای صدور حکم به تحلیه با پرداخت حق ۱۲۹
گفتار چهارم: رای دادگاه انتظامی قضات ۱۳۱
گفتار پنجم: نمونه دادخواست ۱۳۱
ضمایم ۱۳۲
قانون روابط موجر و مستأجر مصوب سال ۱۳۵۶ ..... ۱۳۳
فصل اول: کلیات ۱۳۵
فصل دوم: میزان اجاره‌ها و ترتیب پرداخت آن ۱۳۶
فصل سوم: در تنظیم اجاره‌نامه ۱۳۸

۱۴۱.....	فصل چهارم: موارد فسخ اجاره و تخلیه عین مستأجره
۱۴۶.....	فصل پنجم: حق کسب یا پیشه یا تجارت
۱۴۷.....	فصل ششم: تعمیرات
۱۵۲.....	قانون محل مطب پزشکان مصوب ۱۳۶۶/۱۰/۲۰
۱۵۲.....	مصطفوی مجتمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص «حق کسب یا پیشه یا تجارت»
۱۵۵.....	۱۳۶۹/۱۰/۲۵ شهرست منابع و مأخذ
۱۵۷.....	مدادات
۱۵۷.....	نرم افزارهای حقوق

مقدمه

بعد از تالیف سلسه کتاب های مربوط به سرقفلی که حوزه تئوری آن در کتاب «سرقفلی و حق کسب و پیشه و تجارت» (حقوق، ایوان) و مسائل عملی موضوع در کتاب «شیوه های عملی طرح و دفاع از دعاوی سرقفلی و حق کسب و پیشه و تجارت» مورد بررسی عملی و کاربردی قرار گرفته و در نهادت در کتاب «مجموعه پرسش و پاسخهای سرقفلی و حق کسب و پیشه و تجارت» (والا) مطروحه در باب سرقفلی و حق کسب و پیشه و تجارت با طبقه بندهی داده شده در اختیار حقوقدانان و علاقمندان قرار گرفت حال قصد داریم طی یک مجموعه ۱۵ جلدی هر کدام از دعواهای مربوط به سرقفلی و حق کسب و پیشه و تجارت بصورت جداگانه مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار دهیم تا همکاران گرامی و محترم اینان عزیز و محترم برای بررسی یک دعوی و یک موضوع از مراجعه به منابع مختلف بی نیاز باشند در این مجموعه ۱۵ جلدی که همه دعواهی سرقفلی و حق کسب و پیشه و تجارت را شامل خواهد شد ضمن طرح مبانی تئوری سرقفلی و حق کسب و

پیشه و تجارت در کلیه کتابها قسمتهای کاربردی و عملی دعوی از کتاب
شیوه های عملی طرح و دفاع از دعوی سرقفلی و حق کسب و پیشه و تجارت
ذکر شده و در نهایت کلیه اظهار نظرهای مراجع قضایی و نظریات مشورتی به
نهاده اه نمونه آراء و نمونه دادخواست در کتاب گنجانده شده است که تحریر
ناضج دعوی «تجویز انتقال منافع» به تشریع و بصورت جامع مورد بررسی قرار
گرفته است.

در نهاده اه نهاده اه می دانم تشکر و قدردانی خود را از زحمات سرکار خانم فربن
حسینی بابت زیرا از این بازخوانی این اثر اعلام دارم و از دوستان و همکاران و
حقوقدانان عزیز تقدیر می کنم انتقادات و پیشنهادات خود را در مورد این اثر با
ما در میان بگذارند و همچنین مومب خرسندي خواهد بود که همکاران عزیز
نمونه آراء مأخوذه از دادگاههای از موضع کتاب برای استفاده در چاپهای بعدی
به نشانی ما ارسال فرمایند.

بران یک هزار و سیصد و نود و دو
مهدى زینالى